

Środa, 13 kwietnia 2016 r.

P8_TA(2016)0120

UE w zmieniającym się globalnym otoczeniu – świat bardziej połączony, skonfliktowany i złożony**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie UE w zmieniającym się globalnym otoczeniu – świat bardziej połączony, skonfliktowany i złożony (2015/2272(INI))**

(2018/C 058/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 3 ust. 1, 2 i 5, art. 21, w szczególności ust. 1, 2 lit. h i 3 akapit drugi, oraz art. 8, 22, 24, 25, 26, 42, w szczególności ust. 7 i art. 46 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 222 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając europejską strategię bezpieczeństwa (ESB) z 2003 r. oraz sprawozdanie z 2008 r. z wdrażania ESB,
- uwzględniając sprawozdanie wiceprzewodniczącej/wysokiej przedstawiciel pt. „UE w zmieniającym się globalnym otoczeniu – świat bardziej połączony, skonfliktowany i złożony”,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji Europejskiej i wysokiej przedstawiciel pt. „Kompleksowe podejście UE do zewnętrznych konfliktów i sytuacji kryzysowych” (JOIN(2013)0030),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Europejska agenda bezpieczeństwa” (COM(2015)0185),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawiciel zatytułowany „Przegląd europejskiej polityki sąsiedztwa” (JOIN(2015)0050),
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (na podstawie sprawozdania rocznego Rady dla Parlamentu Europejskiego na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa)⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie klauzuli wzajemnej obrony (art. 42 ust. 7 TUE)⁽²⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dni 19–20 grudnia 2013 r. (EUCO 217/13) i 25–26 czerwca 2015 r. (EUCO 22/15), a także konkluzje Rady w sprawie WPBiO z dnia 18 maja 2015 r. (8971/15),
- uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2015/1835 z dnia 12 października 2015 r. określającą statut, siedzibę i zasady operacyjne Europejskiej Agencji Obrony⁽³⁾,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawiciel zatytułowany „Strategia bezpieczeństwa cybernetycznego Unii Europejskiej: otwarta, bezpieczna i chroniona cyberprzestrzeń” (JOIN(2013)0001),
- uwzględniając strategię Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa morskiego, przyjętą przez Radę Unii Europejskiej z dnia 24 czerwca 2014 r.,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0213.⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0019.⁽³⁾ Dz.U. L 266 z 13.10.2015, s. 55.

Środa, 13 kwietnia 2016 r.

- uwzględniając koncepcję strategiczną NATO z 2010 r. oraz deklarację ze szczytu NATO w Walii z 2014 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka i demokracji na świecie za rok 2014 oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie ⁽¹⁾,
 - uwzględniając strategiczne ramy i plan działania UE w dziedzinie praw człowieka i demokracji, przyjęte przez Radę do Spraw Zagranicznych w dniu 25 czerwca 2012 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie wywozu broni: wdrażanie wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB ⁽²⁾,
 - uwzględniając program działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030, przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne ONZ we wrześniu 2015 r., oraz paryskie porozumienie w sprawie zmian klimatu,
 - uwzględniając pismo Komisji Handlu Międzynarodowego,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Rozwoju (A8-0069/2016),
- A. mając na uwadze, że wiele obecnych i przyszłych wyzwań i zagrożeń dla UE ma złożony i wzajemnie powiązany charakter, wywodząc się od podmiotów państwowych i niepaństwowych, a ich źródła znajdują się zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz wspólnych granic; mając na uwadze potrzebę połączenia kontekstów lokalnego, regionalnego i globalnego; mając na uwadze, że silna polityczna wola i przywództwo na rzecz zdecydowanego wspólnego działania ze strony UE i jej państw członkowskich są potrzebne do aktywnego, wspólnego i skutecznego reagowania na te wyzwania, do ochrony wartości UE i jej modelu społecznego oraz do uczynienia jej skutecznym i bardziej strategicznym podmiotem, przyczyniającym się do zapewnienia globalnego bezpieczeństwa; mając na uwadze, że globalna strategia UE w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa musi torować drogę rozwojowi w tej dziedzinie, określając polityczny poziom ambicji UE jako podmiotu międzynarodowego;
- B. mając na uwadze, że UE musi w pełni uświadomić sobie pogorszenie się jej bezpośredniego otoczenia strategicznego i jego skutki w perspektywie długoterminowej; mając na uwadze, że mnożenie się i równoczesne występowanie kryzysów wywołujących coraz bardziej bezpośrednie skutki na terytorium samej UE oznacza, że żadne państwo członkowskie nie może rozwiązać tej kwestii samodzielnie i że Europejczycy muszą wspólnie wypełniać swoje obowiązki w celu zapewnienia swojego bezpieczeństwa;
- C. mając na uwadze, że zagrożenia wskazane w europejskiej strategii bezpieczeństwa z 2003 r. – terroryzm, broń masowego rażenia, konflikty regionalne, upadek państwowości i zorganizowana przestępczość – pozostają w większości aktualne; mając na uwadze, że UE stoi dziś w obliczu szeregu dodatkowych, poważnych i nieprzewidywanych wyzwań, takich jak podejmowane przez państwa rewizjonistyczne siłowe próby zmiany przebiegu granic przy pogwałceniu prawa międzynarodowego i kwestionowania globalnego porządku opartego na prawie, a także zmiana klimatu, powolny wzrost gospodarczy, masowe przepływy migrantów i uchodźców oraz największy kryzys uchodźczy po II wojnie światowej, obok zmian technologicznych w dziedzinie przestrzeni kosmicznej i cybernetyki, przestępstw finansowych, rozprzestrzeniania broni jądrowej i wyścigu zbrojeń oraz wojny i zagrożeń o charakterze asymetrycznym i hybrydowym;
- D. mając na uwadze, że architektura bezpieczeństwa Europy opiera się na Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE); mając na uwadze, że UE jest kluczowym podmiotem w ramach OBWE;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0470.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0472.

Środa, 13 kwietnia 2016 r.

- E. mając na uwadze, że w świetle osłabienia regionalnego bezpieczeństwa UE musi nadać priorytet stabilizacji w jej bezpośrednim sąsiedztwie, jednak nie rezygnując z globalnych zobowiązań; mając na uwadze, że kryzysy bezpieczeństwa w bezpośredniej bliskości UE są złożone i kształtowane przez globalne trendy, natomiast skuteczne zarządzanie regionalnym bezpieczeństwem jest warunkiem wstępnym zdolności UE do działania na skalę globalną;
- F. mając na uwadze, że dnia 26 czerwca 2015 r. Rada Europejska poleciła wysokiej przedstawiciel kontynuowanie procesu refleksji strategicznej z myślą o przygotowaniu w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi globalnej strategii UE w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, która ma zostać przedstawiona Radzie Europejskiej do czerwca 2016 r.;
- G. mając na uwadze, że szybkie i skuteczne reagowanie na zagrożenia przez UE wymaga silnej solidarności między państwami członkowskimi, przewyciężenia barier i myślenia „tunelowego” w instytucjach, a także w zagranicznych przedstawicielstwach Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) i państw członkowskich, a także przeznaczenia wystarczających i elastycznych zasobów budżetowych na wsparcie realizacji interesów UE; mając na uwadze, że skuteczna europejska strategia wymaga przede wszystkim silnej woli politycznej i poczucia wspólnego celu wśród państw członkowskich, tak aby opracować i stosować prawdziwie europejskie instrumenty;
- H. mając na uwadze, że różnego rodzaju zagrożenia wobec poszczególnych państw członkowskich należy postrzegać jako zagrożenia dla całej UE, co wymaga silnej jedności i solidarności między państwami członkowskimi oraz spójnej wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa;
- I. mając na uwadze, że podstawę nowej strategii powinno stanowić kompleksowe podejście oraz spójne i skoordynowane stosowanie instrumentów polityki wewnętrznej i zewnętrznej UE; mając na uwadze, że nie można uznać, iż wywóz broni z UE leży w bezpośrednim interesie UE w zakresie bezpieczeństwa, a w kontekście opracowania globalnej strategii UE należy uwzględnić wspólne stanowisko 2008/944/WPZiB; mając na uwadze, że głównym celem UE jest promowanie jej wartości, a tym samym przyczynianie się do zapewnienia pokoju, bezpieczeństwa i zrównoważonego rozwoju na świecie, a także solidarności i wzajemnego szacunku między narodami; mając na uwadze, że UE nie może pomijać tych podstawowych celów, podejmując działania służące realizacji jej polityki wewnętrznej i zewnętrznej; mając na uwadze, że nawet kiedy działania UE mają na celu propagowanie jej interesów handlowych, musi ona zawsze starać się zapewnić spójność swoich działań z dążeniem do celów dotyczących zachowania pokoju i poszanowania praw człowieka;
- J. mając na uwadze, że w tak zmiennych i niepewnych warunkach międzynarodowych UE musi cieszyć się strategiczną niezależnością pozwalającą jej na zapewnienie swojego bezpieczeństwa i promowanie swoich interesów i wartości;
- K. mając na uwadze, że podstawą globalnej strategii UE musi być bezpieczeństwo ludzkie oraz że należy w pełni uwzględnić perspektywę płci w aspekcie bezpieczeństwa, a także rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ 1325;
- L. mając na uwadze, że UE od czasu przyjęcia europejskiej strategii bezpieczeństwa z 2003 r. postawiła sobie za cel wprowadzenie porządku międzynarodowego opartego na skutecznym multilateralizmie i zasadach prawa międzynarodowego;
- M. mając na uwadze, że nowa strategia musi być zgodna z programem działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030;
- N. mając na uwadze, że przyszła strategia powinna być przedmiotem rocznych sprawozdań z realizacji i obejmować następujące cele, które należy doprecyzować w „podstrategiach” określających konkretne postanowienia dla poszczególnych obszarów działania;

Środa, 13 kwietnia 2016 r.

Obrona Unii Europejskiej

1. zauważa, że celem Unii Europejskiej jest propagowanie pokoju, jej wartości i dobrobytu jej obywateli przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa jej obywateli i terytorium; podkreśla, że działania zewnętrzne Unii kierują się zasadami zapisanymi w art. 21 TUE; podkreśla, że UE musi zatem zapewnić sobie odporność wewnętrzną i zewnętrzną, zdolność do przewidywania ewentualnych wyzwań i zagrożeń, zapobiegania im oraz eliminowania ich oraz zdolność do szybkiej reakcji na nieprzewidywalne kryzysy, a także zdolność do powrotu do normalnego funkcjonowania po różnego rodzaju atakach, jak również do zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii i surowców, uwzględniając jednocześnie skutki zmiany klimatu, którym należy pilnie zaradzić, przy czym UE powinna odgrywać główną rolę w globalnych działaniach w dziedzinie klimatu oraz w promowaniu zrównoważonego rozwoju;
2. jest przekonany, że aby sprostać zmieniającemu się globalnemu otoczeniu, strategia UE musi koncentrować się na:
 - a) identyfikacji i kategoryzacji zagrożeń i wyzwań;
 - b) określeniu stosownych rozwiązań;
 - c) określeniu niezbędnych w tym celu środków;
3. podkreśla, że granice poszczególnych państw członkowskich są granicami Unii i muszą być chronione jako takie;
4. jest zdania, że kluczową rolą UE, jako podmiotu globalnego, jest ochrona zasad zapisanych w międzynarodowym prawie dotyczącym praw człowieka, zwłaszcza zasad powszechności i niepodzielności praw człowieka; uważa zatem, że prawa człowieka należy konkretnie uwzględnić w nowej globalnej strategii dla pełnego wdrożenia unijnych ram strategicznych, wytycznych dotyczących praw człowieka i planu działania na rzecz praw człowieka i demokracji; podkreśla w tym względzie, że należy zawsze przeprowadzać konsultacje ze społeczeństwem obywatelskim w UE, państwach członkowskich i w państwach trzecich, dzięki czemu doświadczenie i ekspertyza profesjonalistów i obrońców praw człowieka wzbogacą i udoskonalą politykę zagraniczną i bezpieczeństwa UE; wzywa UE i jej państwa członkowskie do dopilnowania, by w ramach unijnej polityki zagranicznej przyjęto strategiczne podejście do praw człowieka, podkreślając konkretne działania i wyniki oraz wykazując spójność zaangażowania UE na rzecz praw człowieka w różnych krajach i regionach, niezależnie od obaw dotyczących bezpieczeństwa, polityki zagranicznej, handlu, energii, pomocy oraz innych obaw;
5. uważa, że kluczowe jest ustalenie faktycznie wspólnych interesów w ramach polityki zagranicznej wszystkich 28 państw członkowskich UE w każdym regionie świata i dla każdego odnośnego obszaru polityki; ponadto podkreśla, że samo uwidocznienie tych wspólnych interesów znacznie wzmocniłoby UE jako podmiot funkcjonujący w obszarze spraw zagranicznych; wzywa wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel, by powierzyła ESDZ zadanie prognozowania tych szczególnych interesów i pomagania w określeniu celów strategicznych i operacyjnych, które mogą bezpośrednio doprowadzić do konkretnych rezultatów;
6. uważa, że Stany Zjednoczone są kluczowym partnerem strategicznym UE; zauważa, że UE i jej państwa członkowskie muszą być bardziej zjednoczone i przygotowane do przyjmowania większej odpowiedzialności za ich wspólne bezpieczeństwo i obronę własnego terytorium, w mniejszym stopniu polegając na Stanach Zjednoczonych, zwłaszcza w europejskim sąsiedztwie; podkreśla, że sojusz transatlantycki musi pozostać kluczowym elementem światowego systemu opartego na prawie; wzywa zatem UE i państwa członkowskie do zwiększenia ich zdolności obronnych w celu przygotowania się do reagowania na szerokie spektrum cywilnych, wojskowych i hybrydowych zagrożeń i czynników ryzyka, we współpracy z NATO, a także do pełnego wykorzystania postanowień traktatu lizbońskiego dotyczących wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO);
7. wzywa w związku z tym UE do zacieśnienia spójnej i zorganizowanej współpracy w zakresie badań nad obronnością, bazy przemysłowej i cyberobrony poprzez wspólne pozyskiwanie i wykorzystywanie zdolności wojskowych i inne projekty współpracy, w celu bardziej efektywnego wykorzystania budżetów krajowych na obronność, do osiągnięcia wspólnego celu polegającego na przeznaczaniu 2 % wydatków na obronność na badania, a także do rozpoczęcia finansowanego przez UE programu w dziedzinie badań i technologii obronnych w następnych wieloletnich ramach finansowych (WRF); jest zdania, że należy wzmocnić rolę Europejskiej Agencji Obrony (EDA) oraz zwiększyć jej zasoby, aby umożliwić jej skuteczniejsze

Środa, 13 kwietnia 2016 r.

działanie; ponadto uważa, że państwa członkowskie powinny wziąć na siebie większą odpowiedzialność za budowę pilnie potrzebnych zdolności europejskich i przyczynianie się do strategicznej niezależności UE, a także zwiększyć wydatki na badania wojskowe za pośrednictwem EDA oraz wzmocnić europejską bazę technologiczno-przemysłową sektora obronnego (EDTIB) i europejski rynek obronności (EDM); wzywa do zwiększenia przejrzystości i rozliczalności realizacji budżetów na bezpieczeństwo i obronność przez państwa członkowskie, ponadto wzywa państwa członkowskie do zadbania o to, by odpowiednie zdolności do wykonywania zadań zgodnie z art. 43 TUE były dostępne również dla właściwych misji pokojowych ONZ; ponadto uważa, że należy poprawić wymianę danych wywiadowczych na szczeblu europejskim oraz rozwinąć prawdziwe europejskie zdolności w zakresie wywiadu i przewidywania wraz z odpowiednimi mechanizmami kontroli;

8. wzywa wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel do zajęcia się kwestią braku jasności, jeśli chodzi o klauzulę wzajemnej obrony zawartą w art. 42 ust. 7 TUE, a także do określenia wytycznych i zasad jej wdrożenia, tak aby umożliwić państwom członkowskim skuteczne działanie, kiedy jest ona przywoływana;

9. stanowczo krytykuje Komisję za niewykonanie w terminie zadań powierzonych jej w 2013 r. przez Radę Europejską dotyczących planowanego harmonogramu powstania kompleksowego ogólnounijnego systemu bezpieczeństwa dostaw, planowanej zielonej księgi w sprawie kontroli zdolności przemysłowej w zakresie obronności i bezpieczeństwa sektorów sensorywnych oraz monitorowania zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa, a także „międzyrządowych transakcji handlowych” w sektorze obrony;

10. odnotowuje decyzję Rady (WPZiB) nr 2015/1835 z dnia 12 października 2015 r.; wzywa dyrektora Europejskiej Agencji Obrony i wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel do poinformowania Parlamentu, w jaki sposób ta decyzja Rady odpowiada na ponawiane przez Parlament apele dotyczące wzmocnienia EDA dzięki pokrywaniu kosztów kadrowych i kosztów bieżących tej agencji z budżetu Unii;

11. uważa, że głównym celem powinno być przejście ku trwale połączonym wielonarodowym jednostkom wojskowym i wspólnym siłom obronnym oraz sformułowanie wspólnej polityki obronnej, ostatecznie prowadzącej do utworzenia Europejskiej Unii Obrony; w związku z tym domaga się utworzenia stałego sztabu wojskowego UE w celu poprawy zdolności wojskowego zarządzania kryzysowego, zapewnienia planowania ewentualnościowego oraz interoperacyjności sił i wyposażenia; wzywa państwa członkowskie do wzmocnienia współpracy obronnej na szczeblu wspólnotowym, dwustronnym oraz w klastrach regionalnych; popiera przyjęcie białej księgi w sprawie obronności europejskiej, opartej na globalnej strategii UE;

12. uważa, że obecne uruchomienie procesu przewidzianego w art. 42 ust. 7 TUE powinno być katalizatorem wyzwalamym potencjał wszystkich postanowień traktatu dotyczących bezpieczeństwa i obrony;

13. podkreśla zasadnicze znaczenie wzmocnienia współpracy między UE a NATO, która powinna gwarantować koordynację prowadzonych operacji, oraz wspiera ustanowienie zdolności europejskich wzmocniających NATO pod względem obrony terytorialnej i zdolnych do prowadzenia niezależnych działań interwencyjnych poza granicami UE; podkreśla, że WPBiO powinna wzmocnić europejski filar NATO oraz dopilnować, aby europejscy członkowie NATO faktycznie wywiązywali się z zobowiązań wobec NATO; proponuje połączenie koncepcji grup bojowych UE i sił reagowania NATO; przypomina, że wkład wojskowy powinien opierać się na zasadzie solidarności wśród państw członkowskich UE;

14. podkreśla, że kontrolowanie wywozu broni stanowi integralną część unijnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa i musi opierać się na zasadach zapisanych w art. 21 TUE, zwłaszcza na promowaniu demokracji i rządów prawa oraz utrzymywaniu pokoju, zapobieganiu konfliktom i umacnianiu bezpieczeństwa międzynarodowego; przypomina, że kluczowe jest zapewnienie spójności między wywozem broni a wiarygodnością UE jako globalnego obrońcy praw człowieka; jest głęboko przekonany, że skuteczniejsze wprowadzenie w życie ośmiu kryteriów wspólnego stanowiska stanowiłoby ważny wkład w rozwój globalnej strategii UE;

15. wzywa państwa członkowskie do przestrzegania wspólnego stanowiska w sprawie wywozu broni i do zaprzestania handlu bronią z państwami trzecimi, które nie spełniają podanych kryteriów;

Środa, 13 kwietnia 2016 r.

16. popiera dalsze wzmocnienie efektywnego zarządzania światowymi obszarami wspólnymi, takimi jak morza, przestrzeń powietrzna, kosmiczna i cyberprzestrzeń;

17. zauważa, że rola technologii w naszych społeczeństwach rośnie i że polityka UE musi reagować na gwałtowne zmiany w rozwoju technologicznym; w związku z tym podkreśla fundamentalną rolę, jaką internet i technologie – poprzez aspekt wzmocniania praw – mogą odegrać w procesie rozwoju, demokratyzacji i wzmocnienia pozycji obywateli na całym świecie, a w związku z tym podkreśla, że UE powinna działać na rzecz wspierania i ochrony wolnego i otwartego internetu oraz ochrony praw cyfrowych;

18. podkreśla, że wpływ technologii powinien też znaleźć odzwierciedlenie w globalnej strategii i w inicjatywach na rzecz bezpieczeństwa cybernetycznego, natomiast poprawa sytuacji praw człowieka powinna stanowić integralny element wszystkich strategii politycznych i programów UE i powinna być w nich uwzględniana, tak aby propagować ochronę praw człowieka i promować demokrację, praworządność i dobre rządzenie, jak również pokojowe rozwiązywanie konfliktów;

Stabilizacja szerszego sąsiedztwa Europy

19. uważa, że aby być skuteczniejszym i bardziej wiarygodnym podmiotem globalnym, UE powinna wziąć na siebie większą odpowiedzialność i skupić się na wypełnieniu pustki w dziedzinie bezpieczeństwa w swoim bezpośrednim oraz szerszym sąsiedztwie, a także na tworzeniu warunków sprzyjających stabilności i dobrobytowi w oparciu o praworządność i poszanowanie praw człowieka, co siłą rzeczy obejmuje zajęcie się podstawowymi przyczynami obecnych wojen i konfliktów, przepływów migracyjnych i kryzysu uchodźczego;

20. wyraża przekonanie, że UE powinna bardziej angażować się w dyplomację łagodzącą napięcia, zwłaszcza w południowym sąsiedztwie; uważa, że nowa strategia powinna określać, w jaki sposób UE mogłaby bazować na niedawnym porozumieniu jądrowym z Iranem i wspierać dalszą budowę zaufania oraz inne rodzaje powiązanych z bezpieczeństwem ustaleń regionalnych, które mogą korzystać również z własnych europejskich doświadczeń z zakresu regionalnych uzgodnień dotyczących bezpieczeństwa, takich jak Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE), oraz porozumień, takich jak akt końcowy z Helsinek;

21. jest zdania, że w celu budowy stabilności i pokoju, promowania bezpieczeństwa ludzkiego, praworządności, poszanowania praw człowieka i demokratyzacji UE powinna dotrzymać swoich zobowiązań w zakresie rozszerzenia i integracji w oparciu o strategię pobudzającą wzrost gospodarczy i budowę społeczeństwa integracyjnego, a także kontynuować współpracę z bardzo ściśle stowarzyszonymi z nią krajami w kontekście nowo zrewidowanej europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS); przypomina, że zgodnie z art. 49 TUE każde państwo europejskie może ubiegać się o członkostwo w Unii Europejskiej, o ile spełnia kryteria kopenhaskie, które są ściśle określone i nie podlegają negocjacjom, przestrzega zasad demokracji i respektuje podstawowe wolności oraz prawa człowieka i mniejszości, a także zapewnia praworządność; uważa, że UE powinna zawsze spójnie i konsekwentnie angażować się w sprawy swojego zarówno wschodniego, jak i południowego sąsiedztwa;

22. jest zdania, że obecny kryzys uchodźczy wymaga europejskiego całościowego podejścia i pilnych zgodnych działań, z wykorzystaniem instrumentów wewnętrznych i zewnętrznych; wzywa do opracowania długoterminowej strategii i do zrównoważonego zarządzania polityką azylową, migracyjną i polityką readmisji na podstawie wspólnych reguł i zgodnie z zasadą solidarności oraz z należytym uwzględnieniem praw człowieka i bezpieczeństwa ludzkiego; wzywa do wzmocnienia systemu Schengen, Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz agencji Frontex; w tym kontekście zwraca się do Komisji o przedstawienie skutecznych i zrównoważonych rozwiązań; w związku z tym uważa, że UE powinna promować bardziej praktyczne i kompleksowe podejście do pomocy dla Afryki, Bliskiego Wschodu oraz niestabilnych i dotkniętych konfliktami krajów i regionów;

23. uważa, że integracyjna dyplomacja wielostronna koordynowana i kierowana przez wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel stanowi podstawowe narzędzie rozwiązywania konfliktów i zarządzania kryzysowego – zarówno w sąsiedztwie, jak i na całym świecie; podkreśla, że należy wzmocnić kierownictwo strategiczne, spójność oraz pozytywne synergie między coraz bardziej powiązаныmi ze sobą strategiami polityki zewnętrznej i wewnętrznej na szczeblu UE, w państwach członkowskich oraz między ESDZ i Komisją;

Środa, 13 kwietnia 2016 r.

Wzmocnienie wielostronnego globalnego ładu

24. uważa, że UE powinna być konstruktywnym i odpornym podmiotem globalnym o ukierunkowaniu regionalnym, dysponującym niezbędnymi środkami cywilnymi i wojskowymi, oraz aspirować do roli gracza wyznaczającego reguły, przyczyniając się do tworzenia efektywnego wielostronnego globalnego ładu i wzmacniając go, z myślą o umacnianiu demokracji, dobrego rządzenia, praworządności i praw człowieka; podkreśla, że WPBiO stanowi zasadniczy instrument zapobiegania kryzysom i rozwiązywania ich;

25. wzywa instytucje i państwa członkowskie UE do wdrożenia kompleksowego, wspólnego i zintegrowanego podejścia w działaniach zewnętrznych oraz do uwzględnienia nierozzerwalnego związku między bezpieczeństwem wewnętrznym a zewnętrznym; pod tym względem wzywa UE do wypracowania synergii między dziedzinami bezpieczeństwa, rozwoju, handlu, promowania praw człowieka i demokracji oraz działań zewnętrznych UE, a także do włączenia tych strategii politycznych do swojej globalnej strategii; podkreśla potrzebę dopilnowania, by działania UE w dziedzinie handlu przyczyniały się również do realizacji celów w zakresie nierozprzestrzeniania broni jądrowej, promowania pokoju i ochrony praw człowieka;

26. przypomina istotną i coraz większą rolę, jaką bezpieczeństwo energetyczne będzie odgrywało w rozwoju wewnętrznym UE i w jej relacjach z partnerami lokalnymi, regionalnymi i międzynarodowymi; apeluje o szybkie i pełne wdrożenie pięciu filarów unii energetycznej; uważa, że w strategicznym interesie UE leży przekazanie Komisji prerogatyw do wspólnego negocjowania i podpisywania wszystkich umów dotyczących dostaw energii z państw trzecich i produkcji energii w państwach trzecich;

27. zwraca uwagę na potrzebę wykazania przez państwa członkowskie woli politycznej do zapewnienia większej elastyczności w kwestiach WPBiO w celu rzeczywistego zdynamizowania tego obszaru; wspiera ustanowienie formatu Rady Ministrów Obrony, a także regularnych posiedzeń Rady Europejskiej poświęconych sprawom obronności; apeluje do chętnych państw członkowskich o ustanowienie stałej współpracy strukturalnej w zakresie obrony (PESCO); w związku z tym podkreśla potrzebę przewyższenia ograniczeń strukturalnych związanych zwłaszcza z oceną potrzeb, zdolnościami (cywilnymi i wojskowymi) oraz ze wspólnym finansowaniem; uważa, że wykorzystywanie PESCO oraz stosowanie art. 44 TUE to najlepsze metody instytucjonalne umożliwiające realistyczne prowadzenie tej wspólnej polityki;

28. popiera zasadę, zgodnie z którą państwa członkowskie UE powinny zobowiązać się do przeznaczania do 2024 r. co najmniej 2 % PKB na wydatki na obronę, tak aby uzyskać niezbędne i odpowiednie zdolności cywilne i wojskowe do realizowania celów WPZiB/WPBiO, zwiększając jednocześnie korzyści skali dzięki wzajemnemu rozwojowi i współpracy oraz zmniejszając nierówności między państwami członkowskimi;

29. podkreśla, że zacieśnienie współpracy z globalnymi i regionalnymi podmiotami w zakresie globalnych zagrożeń i wyzwań jest niezbędne dla utworzenia globalnego porządku opartego na prawie; uważa, że nawiązywanie partnerstw w zakresie szczególnych kwestii sektorowych z zainteresowanymi podmiotami regionalnymi pozwala na upowszechnianie wartości europejskich oraz przyczynia się do wzrostu gospodarczego i rozwoju; przypomina, że globalne zagrożenia często mają lokalne przyczyny oraz że w związku z tym ich wyeliminowanie wymaga zaangażowania podmiotów lokalnych; zauważa, że ustanowienie bliższych stosunków z podmiotami niepaństwowymi, samorządami lokalnymi i regionalnymi oraz społeczeństwem obywatelskim jest również niezbędne, aby zapewnić kompleksowe podejście do globalnych wyzwań, takich jak zmiana klimatu i terroryzm, oraz że należy poddać przegładowi sposób budowania i określania partnerstw przez UE, aby zwiększyć poczucie odpowiedzialności partnerów i dalej wdrażać podejście wielopodmiotowe;

30. uważa, że współpraca z najważniejszymi globalnymi i regionalnymi podmiotami – państwami, organizacjami i instytucjami – musi opierać się na podstawowych zasadach i strategicznych interesach Unii, poszanowaniu prawa międzynarodowego oraz określonych wspólnych celach i interesach, przy uwzględnieniu ich strategicznego znaczenia oraz potencjalnego wpływu na eliminowanie globalnych zagrożeń i wyzwań; jest zdania, że strategiczne projekty dotyczące sieci połączeń mogą odegrać zasadniczą rolę w budowaniu silnych i stabilnych relacji z kluczowymi partnerami Europy;

31. apeluje o pogłębienie współpracy z regionalnymi podmiotami i organizacjami z myślą o dążeniu do zrównoważonych synergii na rzecz pokoju, bezpieczeństwa, zapobiegania konfliktom i zarządzania kryzysowego, a także o wzmocnienie wsparcia dla krajów, które znajdują się pod silną presją kryzysów regionalnych, w tym o zaangażowanie w budowę odpornych i stabilnych instytucji oraz integracyjnego społeczeństwa w celu zrównoważenia umów handlowych i sektorowych z myślą o promowaniu bezpieczeństwa, stabilności i dobrobytu oraz dążenia do kompleksowych strategii regionalnych;

Środa, 13 kwietnia 2016 r.

32. ubolewa nad tym, że reżimom autorytarnym i represyjnym w coraz większym stopniu udaje się podważać prawa człowieka i demokrację lub udaremniać rozwój i wykształcanie się czynnego społeczeństwa obywatelskiego; wzywa wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel do zareagowania na tę negatywną tendencję światową w kontekście globalnej strategii;

33. zauważa, że dla dobrobytu Unii decydująca jest jej zdolność do zachowania innowacyjności, konkurencyjności oraz do czerpania korzyści z szybko rozwijającej się gospodarki globalnej; jest zdania, że UE musi w spójny sposób używać wszystkich swoich narzędzi politycznych, aby stworzyć sprzyjające warunki zewnętrzne dla trwałego rozwoju gospodarki europejskiej; uważa, że UE musi być zaangażowanym i czynnym podmiotem, promującym wolny i sprawiedliwy handel i inwestycje, bezpieczne kanały handlu i lepszy dostęp do rynku na całym świecie, a także gwarantującym stabilność globalnego systemu finansowego poprzez propagowanie wysokich standardów regulacji i zarządzania;

34. zauważa, że aby osiągnąć te cele, UE musi pogłębić współpracę ze zreformowaną ONZ oraz postawić się w pozycji umożliwiającej wpływ na kierowanie działaniami na globalnych forach w zakresie zarządzania dziedzinami, w których plasują się strategiczne interesy i bezpieczeństwo UE, a także musi zacieśnić partnerstwa z innymi podmiotami globalnymi i regionalnymi oraz ożywić partnerstwa strategiczne z myślą o przekształceniu ich w skuteczny instrument polityki, w tym również partnerstwa z podmiotami niepaństwowymi; uważa, że UE musi również wzmocnić europejską dyplomację, zwiększyć swoje zdolności operacyjne w celu zapobiegania konfliktom, wspierania demokracji i pokoju, zarządzania kryzysami oraz budowania sojuszy w drodze mediacji i dialogu, a także propagowania i wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego; zachęca do zacieśnienia współpracy między UE i ONZ oraz między UE i UA w zakresie operacji wspierania pokoju; podkreśla, że metody rozwiązywania konfliktów powinny w miarę możliwości być oparte na uzgodnionych rozwiązaniach wielostronnych, z należyтым poszanowaniem różnych wymiarów, które takie interwencje muszą uwzględniać w dziedzinie utrzymania i zapewnienia pokoju, zrównoważonego rozwoju, zajęcia się przyczynami migracji i poszanowania praw człowieka;

35. przypomina, że Unia odgrywa zasadniczą rolę w dziedzinie pomocy rozwojowej oraz zwraca się do państw członkowskich, aby wypełniły swoje zobowiązania dotyczące przeznaczenia 0,7 % ich PKB na oficjalną pomoc rozwojową; apeluje do UE o promowanie pragmatycznego podejścia do pomocy poprzez zachęcanie do wykorzystywania wsparcia budżetowego; wzywa państwa członkowskie do podjęcia wszelkich starań, aby zrealizować cele zrównoważonego rozwoju;

36. podkreśla, że rozwój nie jest możliwy bez bezpieczeństwa, a bezpieczeństwa nie da się zapewnić bez rozwoju; zwraca uwagę, że unijna polityka rozwoju musi zatem stanowić istotną część globalnej strategii UE na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa;

37. z zadowoleniem przyjmuje cel nowej globalnej strategii UE w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa polegający na tym, by była ona szeroko zakrojona, zwiększała spójność pomiędzy wewnętrznymi i zewnętrznymi strategiami politycznymi oraz usprawniała koordynację pomiędzy instytucjami i z państwami członkowskimi; przywołuje zawarty w Traktacie obowiązek przestrzegania zasady spójności polityki na rzecz rozwoju i unikania wszelkich rozbieżności pomiędzy polityką na rzecz rozwoju a politykami niedotyczącymi rozwoju, które mają wpływ na kraje rozwijające się; wzywa zatem państwa członkowskie i Komisję do ustanowienia i skonsolidowania systemów koordynacji pomiędzy, odpowiednio, ich właściwymi ministerstwami i z całym kolegium komisarzy oraz do większego zaangażowania parlamentów krajowych w program działań w sprawie spójności polityki na rzecz rozwoju; wzywa UE do wzmocnienia mechanizmu koordynacyjnego mającego na celu określanie potencjalnych konsekwencji strategii politycznych w odniesieniu do celów w zakresie rozwoju, włączanie od samego początku kwestii rozwojowych w inicjatywy polityczne oraz wprowadzenie bardziej systematycznego pomiaru wpływu i postępów w kwestii spójności polityki na rzecz rozwoju; w związku z tym wzywa do ustanowienia skutecznych środków zaradczych dla ofiar w przypadkach, w których krajowy wymiar sprawiedliwości wyraźnie nie jest w stanie zająć się strategiami politycznymi realizowanymi przez podmiot zagraniczny;

38. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że związek między pokojem a rozwojem został należycie odzwierciedlony w nowym programie działań na rzecz rozwoju do roku 2030, w wyniku czego ustanowiono 16. cel zrównoważonego rozwoju, który dotyczy pokoju i wymiaru sprawiedliwości; wzywa UE i państwa członkowskie do nadawania priorytetu m. in. działaniom związanym z realizacją 16. celu zrównoważonego rozwoju (prawa człowieka, dobre sprawowanie władzy, budowanie pokoju i demokracji) oraz do dopilnowania, aby działania te znalazły się pośród najważniejszych sektorów krajowych programów orientacyjnych w ramach programowania współpracy na rzecz rozwoju;

Środa, 13 kwietnia 2016 r.

39. apeluje o dokonanie przeglądu Konsensu europejskiego w sprawie rozwoju jako ważnego wkładu na rzecz uaktualnionej, spójnej globalnej strategii UE; podkreśla, że przegląd ten powinien uwzględniać nowe globalne wyzwania, koncentrować się na realizacji przez UE celów zrównoważonego rozwoju oraz przypominać o podstawowych wartościach, takich jak poszanowanie praw człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem praw grup szczególnie wrażliwych, takich jak dziewczęta, kobiety i osoby niepełnosprawne, demokracji i rządów prawa, a także kluczowych zasad skutecznego rozwoju, jak zaangażowanie krajów partnerskich w strategię rozwoju, większa odpowiedzialność w odniesieniu do krajowych systemów krajów partnerskich i różnicowanie w oparciu o potrzeby, ale także kryteria skuteczności wyznaczone w oparciu o cele zrównoważonego rozwoju; nalega, aby Unia Europejska podjęła wszelkie możliwe wysiłki służące zwiększeniu komplementarności między wszystkimi podmiotami działającymi na rzecz rozwoju w celu wykorzystania w pełni potencjału europejskiej polityki na rzecz rozwoju oraz przyspieszenia w ten sposób realizacji programu działań na rzecz rozwoju do roku 2030;

40. z zaniepokojeniem zauważa narastający brak zdolności obsługi zadłużenia w krajach rozwiniętych i rozwijających się; wzywa Komisję do wzmocnienia zasady wspólnej odpowiedzialności pożyczkobiorców i pożyczkodawców oraz do skutecznego stosowania i promowania we wszystkich obszarach swojej polityki zasad Konferencji Narodów Zjednoczonych do spraw Handlu i Rozwoju (UNCTAD); w tym kontekście wzywa UE i państwa członkowskie do konstruktywnego zaangażowania się w prace ONZ na rzecz międzynarodowego mechanizmu spłaty długu państwowego;

41. za godny ubolewania uznaje fakt, że jak dotąd nie powstały ramy regulacyjne określające zasady przestrzegania przez korporacje praw człowieka i obowiązków w odniesieniu do norm społecznych i środowiskowych, co pozwala niektórym państwom i przedsiębiorstwom na ich bezkarne obchodzenie; wzywa UE i państwa członkowskie do aktywnego uczestnictwa w pracach Rady Praw Człowieka ONZ oraz Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska nad traktatem międzynarodowym w celu pociągnięcia korporacji transnarodowych do odpowiedzialności za naruszanie praw człowieka i łamanie norm środowiskowych;

42. popiera pomysł określenia na nowo stosunków UE z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku poprzez wzmocnienie polityki równych partnerów z poszanowaniem demokratycznej przestrzeni politycznej rządów suwerennych krajów do podejmowania decyzji politycznych w interesie swoich obywateli oraz poprzez wzmocnienie zasady dobrych rządów i praw człowieka jako kluczowych elementów porozumienia po wygaśnięciu umowy z Kotonu oraz poprzez skuteczne zacieśnienie powiązań pomiędzy polityką UE w zakresie celów na rzecz rozwoju dotyczących handlu, bezpieczeństwa, zmian klimatu i migracji, tak by doprowadzić do wzajemnego umocnienia tych polityk; apeluje o ustanowienie formalnych uprawnień kontrolnych w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Rozwoju, na przykład w drodze wiążącego porozumienia międzyinstytucjonalnego na mocy art. 295 Traktatu z Lizbony; wzywa do ustanowienia sprawiedliwego i ambitnego partnerstwa UE-AKP na okres po 2020 r., opartego na zasadach odpowiedzialności i wzajemnego szacunku między partnerami mającymi jednakowe prawa i obowiązki, które w większym stopniu skoncentrowane będzie na wspólnych wyzwaniach i interesach, i które będzie lepiej dostosowane do dokonania prawdziwej zmiany w odniesieniu do woli obu stron i wyzwań, przed którymi stoją; zwraca się do Unii Europejskiej o promowanie instrumentów handlu zewnętrznego z państwami AKP, w szczególności umów o partnerstwie gospodarczym, w celu dokonania prawdziwej zmiany w odniesieniu do bezpieczeństwa i dobrobytu obu stron;

43. podkreśla, że UE musi kontynuować oraz intensyfikować wysiłki mające na celu promowanie gospodarczego rozwoju i odporności w swoim sąsiedztwie i w regionach o zasadniczym znaczeniu dla interesów UE; przypomina, że małe i średnie przedsiębiorstwa są głównymi dostawcami miejsc pracy oraz że ułatwianie im prowadzenia działalności jest w związku z tym kluczowe dla rozwoju gospodarczego;

44. wzywa wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel, Komisję i państwa członkowskie do ustanowienia wyraźnego powiązania między globalną strategią UE a strukturą i priorytetami budżetu UE, w tym powiększonymi zasobami własnymi, do przeznaczenia niezbędnych zasobów na jej realizację oraz do jak najlepszego wykorzystania istniejących budżetów dzięki lepszej współpracy i skoordynowanemu działaniu w obszarze dyplomacji, rozwoju, handlu, energii i obrony;

Zaangażowanie – UE, parlamentów krajowych i obywateli europejskich

45. podkreśla, że strategię globalną należy poddawać przeglądowi co pięć lat, w synchronizacji z Parlamentem Europejskim nowej kadencji i Komisją w nowym składzie, co pozwoli na weryfikację, czy jej cele i priorytety nadal odpowiadają zagrożeniom i środowisku bezpieczeństwa, oraz umożliwi nowemu wiceprzewodniczącemu/wysokiemu przedstawicielowi zaangażowanie się w przegląd;

Środa, 13 kwietnia 2016 r.

46. podkreśla, że działania UE podlegają nadzorowi Parlamentu Europejskiego i parlamentów krajowych oraz że Parlament Europejski odgrywa ważną rolę w regularnej i gruntownej ocenie działań zewnętrznych podejmowanych przez instytucje Unii, oraz uważa, że parlamenty krajowe można bardziej zaangażować w ten proces oceny; przypomina, że Parlament jest kluczowym partnerem wiceprzewodniczącej/wysokiej przedstawiciel w kształtowaniu stosunków zewnętrznych UE i podejmowaniu aktualnych wyzwań, w tym przez monitorowanie działań w dziedzinie polityki zagranicznej UE; apeluje, by przedstawiać Parlamentowi roczne sprawozdania z realizacji tej strategii;

47. uważa, że Parlament powinien odgrywać w pełni swoją rolę w ramach ogólnych wysiłków UE na rzecz zapobiegania konfliktom;

48. podkreśla znaczenie czynnego zaangażowania parlamentów krajowych w ten proces w drodze gruntowniejszej wspólnej kontroli z Parlamentem Europejskim w trakcie posiedzeń konferencji międzyparlamentarnej w sprawie WPZiB i WPBiO;

49. zdecydowanie wzywa europejskich decydentów do podjęcia z obywatelami, społeczeństwem obywatelskim, przemysłem oraz władzami lokalnymi i regionalnymi dialogu na temat konieczności wprowadzenia solidniejszych ram bezpieczeństwa Europy i oferowanych przez nie korzyści;

o

o o

50. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych.
